

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В СИСТЕМІ ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ СПОРТИВНИХ ШКІЛ З ХОКЕЮ НА ТРАВІ

Коннов Станіслав

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Анотація

Підготовка спортсменів здійснюється як протягом етапів багаторічного тренування, так і в межах річних тренувальних циклів. У даній статті викладено організаційно-методичні аспекти підготовки юних хокеїстів на траві протягом перших чотирьох етапів багаторічної підготовки.

Мета дослідження – розробити організаційно-методичну структуру навчально-тренувального процесу хокеїстів на траві у дитячо-юнацьких спортивних школах.

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури та документальних матеріалів; опитування; анкетування; метод інтерв'ю; метод експертних оцінок.

Учасники дослідження: тренери з хокею на траві, працівники дитячо-юнацьких спортивних шкіл, гравці національної збірної команди України з хокею на траві.

Результати дослідження. На основі вивчення нормативно-організаційних документів встановлено, що мінімальний вік дітей для зарахування в дитячо-юнацькі спортивні школи з хокею на траві становить 6 років. В межах спортивних шкіл навчально-тренувальний процес здійснюється протягом чотирьох етапів: початкової підготовки; попередньої базової підготовки; спеціалізованої базової підготовки; підготовки до вищих досягнень. Розроблена організаційно-методична структура навчально-тренувального процесу хокеїстів на траві для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву.

Ключові слова: хокей на траві, етапи багаторічної підготовки, дитячо-юнацькі спортивні школи.

Organization of the educational and training process in the system of children's and youth sports schools in field hockey

Konnov Stanislav

Annotation

Athletes are trained both during the stages of long-term training and within the annual training cycles. This article describes the organizational and methodological aspects of training young field hockey players during the first four stages of long-term training. The purpose of the study is to develop the organizational and methodological structure of the educational and training process of field hockey players in children's and youth sports schools.

Research methods: analysis of scientific and methodological literature and documentary materials; interview; questioning; interview method; method of expert assessments.

Participants of the study: field hockey coaches, employees of children and youth sports schools, players of the Ukrainian national field hockey team.

Research results. Based on the study of regulatory and organizational documents, it has been determined that the minimum age of children for enrollment in children's and youth sports field hockey schools is 6 years. Within sports schools, the training process is carried out over four stages: initial training; preliminary basic training; specialized basic training; preparation for higher achievements. The organizational and methodological structure of the training process for field hockey players for children and youth sports schools, specialized children and youth schools of the Olympic reserve has been developed.

Key words: field hockey, stages of long-term training, children's and youth sports schools.

Постановка проблеми. Підготовка спортивного резерву в системі дитячо-юнацьких шкіл є важливою проблемою щодо розвитку певного виду спорту в кожній країні. Досить важливою є ця проблема для олімпійського виду спорту – хокею на траві.

Система підготовки юних спортсменів має бути обумовлена загальними тенденціями розвитку хокею на траві в Європі та світі. Хокей на траві є одним із найбільш популярних видів спорту практично на всіх континентах. Міжнародна федерація хокею на траві (FIH) об'єднує 127 національних федерацій Азії, Америки, Африки, Європи та Океанії. В програму Олімпійських ігор цей вид спорту був включений у 1908 році.

У наш час з хокею на траві проводяться різноманітні змагання, зокрема: Чемпіонат світу (World Cup) континентальні чемпіонати Азії, Африки, Європи, Північної та Південної Америки; регіональні кубки; першість світу юніорів та

юніорок (до 21 року), юнаків та дівчат (до 16 та 18 років); регіональні ігри (Азійські, Панамериканські, Африканські, країни Південно-Східної Азії, країни Центральної Африки та Карибського басейну). В останні роки започатковано такий турнір, як Ліга націй для чоловічих та жіночих збірних національних команд. Починаючи з сезону 2007-2008 рр. Європейська федерація хокею на траві (EHL) проводить Євролігу з цього виду спорту серед клубних команд.

Варто зазначити, що у рейтингу ФІН чоловіча національна команда посідає 24 місце з 75, а жіноча – 26 місце з 65 національних федерацій. Тобто, Україна є повносправжнім членом світової спільноти щодо розвитку хокею на траві. Важливе, ключове місце у загальній системі підготовки спортсменів в хокеї на траві є організація тренувального процесу в дитячо-юнацьких спортивних школах.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз літературних джерел підтвердив передбачення, що проблема підготовки юних спортсменів в системі дитячо-юнацьких спортивних школах, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних школах олімпійського резерву була предметом дослідження багатьох науковців [1, 3, 9, 10, 13-15]. У монографічному дослідженні К. П. Сахновського [15] розглянута система підготовки спортивного резерву, викладено основи багаторічного відбору, вузлові чинники, що визначають структуру багаторічної підготовки, критерії роботи тренерів спортивних шкіл. Окремі дослідження науковців стосувалися організації багаторічної підготовки спортсменів в командних ігрових видах спорту. Найбільш ґрунтовно ця підготовка викладена у методичному посібнику В. Я. Ігнат'євої, І. В. Петрачової «Многолетняя подготовка гандболистов в детско-юношеских спортивных школах» [3]. У публікації розглядаються питання багаторічної підготовки юних гандболістів, представлені рекомендації щодо фізичної, технічної, тактичної та ігрової підготовки, викладено тренувальні завдання для спеціальної підготовки гандболістів. Достатньо велика увага була приділена організації тренувального процесу в системі спортивних шкіл у футболі. Так, у навчальному посібнику «Футбол», за редакцією М. С. Полішкіса, В. А. Вижгіна [12] характеризуються організаційні форми тренувального процесу юних футболістів, висвітлена інформація щодо анатомо-фізіологічних особливостей організму дітей та підлітків молодшого шкільного (7-10 років), підліткового (11-14 років), юнацького (15-18 років) віку. Структура і зміст тренувального процесу футболістів на етапі багаторічної підготовки аналізуються в публікаціях А. В. Дулібського, В. В. Ніколаєнка, А. Г. Яценко [2], А. Г. Лисенчука [8], О. О. Кузнєцова [7], В. М. Костюкевича [6].

Що стосується хокею на траві, то організація навчально-тренувального процесу в цьому виді спорту розглядалася в публікаціях В. М. Костюкевича, В. І. Ус, Ф. П. Новіка [4], В. М. Костюкевича [5], О. В. Федотової [16, 17].

Авторами здійснено детальний аналіз структури і змісту тренувального процесу спортсменів в хокеї на траві на етапах багаторічної підготовки в т.ч. в рамках дитячо-юнацьких спортивних шкіл.

Отже, сучасні тенденції розвитку хокею на траві та зміни, що стосуються нових організаційно-нормативних вимог до підготовки спортсменів в системі спортивних шкіл спонукають до проведення окремого дослідження з метою вивчення організаційних аспектів підготовки юних хокеїстів на траві в дитячо-юнацьких спортивних школах.

Зв'язок дослідження з науковими планами, темами. Дослідження виконано в рамках наукової теми кафедри теорії і методики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського на 2016-2020 рр. «Теоретико-методичні основи програмування і моделювання підготовки спортсменів різної кваліфікації» (номер державної реєстрації 0116U005299).

Мета дослідження – розробити організаційно-методичну структуру навчально-тренувального процесу хокеїстів на траві у дитячо-юнацьких спортивних школах.

Методи та організація дослідження. В процесі дослідження використовувалися такі методи: аналіз науково-методичної літератури, документальних матеріалів; опитування; анкетування; метод інтерв'ю; метод експертних оцінок.

В дослідженні брали участь тренери з хокею на траві, працівники дитячо-юнацьких спортивних шкіл, гравці національної збірної команди України з хокею на траві.

Результати дослідження. Тенденція розвитку командних ігрових видів спорту на сучасному етапі спонукають до розробки методичних підходів як для процесу багаторічної підготовки спортсменів, так і в межах річних тренувальних циклів.

В останнє десятиріччя були внесені зміни щодо організації навчально-тренувального процесу в системі підготовки спортсменів дитячо-юнацьких спортивних школах. Зокрема, відповідно до Наказу № 4405 від 08.02.2010 року Міністерства України у справах сім'ї молоді та спорту були внесені зміни назв груп підготовки юних спортсменів під час навчання в дитячо-юнацьких спортивних школах. Так, навчально-тренувальні групи були замінені на групи попередньої базової підготовки, групи спортивного удосконалення – на групи спеціалізованої базової підготовки, а групи вищої спортивної майстерності – на групи підготовки до вищих досягнень. Постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 року (№ 248) групи у структурі дитячо-юнацьких спортивних шкіл отримали дещо скорочену назву, а саме: групи початкової підготовки; групи базової підготовки; групи спеціалізованої підготовки; групи підготовки до вищої спортивної майстерності (табл. 1).

Таблиця 1

Зміна назв груп комплексних дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву з хокею на траві

Назви груп		
До 2010 року	Після 2010 року Наказ № 4405 від 08.02.2010 р. Міністерства України у справах сім'ї молоді та спорту	Після 2016 року Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 р., № 248
Групи початкової підготовки	Групи початкової підготовки	Групи початкової підготовки
Навчально-тренувальні групи	Групи попередньої базової підготовки	Групи базової підготовки
Групи спортивного удосконалення	Групи спеціалізованої базової підготовки	Групи спеціалізованої підготовки
Групи вищої спортивної майстерності	Групи підготовки до вищих досягнень	Групи підготовки до вищої спортивної майстерності

Наказом № 67 від 17.05.2015 року встановлено мінімальний вік вихованців, які зараховуються до груп відділень з олімпійських видів спорту комплексних дитячо-юнацьких спортивних шкіл, дитячо-юнацьких спортивних шкіл з видів спорту, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву. Для хокею на траві мінімальний вік для зарахування в ДЮСШ становить 6 років. Цим самим наказом встановлено наповнюваність груп відділень з видів спорту (табл. 2) та тижневий режим навчально-тренувальної роботи відділень з олімпійських та неолімпійських видів спорту (табл. 3).

Варто зазначити, що за наявності у складі групи підготовки до вищої спортивної майстерності вихованців, які входять до основного складу національної збірної команди України, тижневий режим навчально-тренувальної роботи для цієї групи може бути збільшено до 36 годин (Наказ Міністерства молоді та спорту України № 4706 від 10.11. 2017 року).

Таблиця 2

Норми наповнюваності груп відділень з хокею на траві комплексних дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву

Вид спорту	Наповнюваність груп (мінімальна кількість вихованців у групі) на етапах									
	початкової підготовки		попередньої базової підготовки				спеціалізованої базової підготовки			підготовки до вищих досягнень
	1 рік	більше року	1 рік	2 роки	3 роки	більше 3 років	1 рік	2 роки	більше 2 років	увесь строк
Хокей на траві	14	12	10	10	10	10	6	6	6	6
Вік, років	6	7	8	9	10	11	12	13	14-15	16 і старші

Таблиця 3

Норми тижневого режиму навчально-тренувальної роботи груп з хокею на траві у комплексних дитячо-юнацьких спортивних школах, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних школах олімпійського резерву

Групи підготовки (етапи)	Рік навчання	Тижневий режим навчально-тренувальної роботи на етапах (години)
Підготовка вихованців на етапах		
Групи початкової підготовки	1	6
	більше 1 року	8
Групи базової підготовки	1	12
	2	14
	3	18
	більше 3 років	20
Групи спеціалізованої підготовки	1	24
	2	26
	більше 2 років	28
Групи підготовки до вищої спортивної майстерності	весь строк	32

Аналіз літературних джерел, переважно навчальних програм для ДЮСШ командних ігрових видів спорту, а також проведене анкетування серед тренерів та спеціалістів з хокею на траві дозволило розробити організаційно-методичну структуру навчально-тренувального процесу у дитячо-юнацьких спортивних школах та спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву (табл. 4).

Як, видно, з табл. 4 для груп етапу початкової підготовки основними завданнями є формування знань та рухових умінь. На етапі попередньої

базової підготовки відбувається розширення арсеналу рухових умінь. Поряд з навчальним процесом юні спортсмени беруть участь у змаганнях за спрощеними правилами. На етапі спеціалізованої базової підготовки здійснюється формування рухових навичок. Змагальна діяльність відбувається за встановленими правилами. На цьому етапі, як правило, юні спортсмени розподіляються за ігровими амплуа. Що стосується етапу підготовки до вищих досягнень, то, насамперед, варто зазначити, що на цьому етапі навчальний процес переважно будується за схемою річних тренувальних циклів з урахуванням положень теорії періодизації і спортивного тренування.

У процесі етапу підготовки до вищих досягнень гравці удосконалюють рухові навички як в процесі тренувальної та змагальної діяльності.

Показники багаторічного навчального плану підготовки хокеїстів на траві в ДЮСШ та СДЮШОР представлено в табл. 5. Для груп різних етапів підготовки змагальна діяльність має проводитися з урахуванням мети та завдань підготовки. Так, найбільш доцільно використовувати такі режими змагальної діяльності: 6-7 років – 4×4 без воротаря (2×10 хв); на майданчику розміром 12×15 м; 7-8 років – 6×6 без воротаря або з воротарем (2×15 хв). Розмір майданчика 15×25 м; 9-10 років – 7×7 без воротаря або з воротарем (2×15 хв) на майданчику розміром 30×50 м; 10-11 років – 9×9 з воротарем (2×15 хв). Розмір майданчика 40×60 м; 11-12 років – 11×11 з воротарем (2×15 хв) на полі стандартних розмірів; 12 років і старше – 11×11 з воротарем (2×20 хв) на полі стандартних розмірів; 12-13 років – 11×11 з воротарем (4×12 хв) на полі стандартних розмірів. Для хокеїстів на траві 13-14 років і старше змагальна діяльність має проводитися відповідно до встановлених правил гри.

Розподіл навантажень на загальну фізичну, спеціальну фізичну, технічну, тактичну та інтегральну підготовку має певну тенденцію.

Насамперед, з кожним тренувальним роком зменшується обсяг навантажень загальної фізичної підготовки (ЗФП) з одночасним збільшенням обсягу навантажень спеціальної фізичної підготовки (ФФП). Подібна тенденція спостерігається між плануванням технічної та тактичної підготовки хокеїстів на траві. Для етапів початкової підготовки та попередньої базової підготовки характерно планування більшої частки навантажень на технічну ніж на тактичну підготовку. В той же час, на наступних етапах багаторічного тренування більше планується тренувального часу на тактичну підготовку у порівнянні з технічною.

Викладені результати дослідження відображають сучасні тенденції розвитку командних ігрових видів спорту, у т. ч. з хокею на траві.

Таблиця 4

Показники перспективного (багаторічного) навчального плану підготовки хокеїстів на траві у дитячо-юнацьких спортивних школах, спеціалізованих дитячо-юнацьких школах олімпійського резерву

Навчальні групи	Рік навчання	Вік (років)	Кількість тренувань на	Кількість тренувальних годин на	Сторони підготовки (%)					Переважна змагальна діяльність								
					фізична		технічна	тактична	інтегральна	4x4 (2x1 0)	5x5 (2x1 0)	6x6 (2x1 5)	7x7 (2x1 5)	9x9 (2x1 5)	11x11			
					ЗФП	СПФ									2x15	2x20	4x12	4x15
Групи початкової підготовки	1-й	6-7	2-3	6	35	7	34	6	20	+++	++	+	-	-	-	-	-	-
	більше 1	7-8	3	8	30	10	28	12	20	+	+	+++	++	+	-	-	-	-
Групи попередньої підготовки	1-й	8-9	4-5	12	24	10	30	14	20	+	+	++	+++	++	+	-	-	-
	2-й	9-10	5-6	14	22	12	26	18	22	+	+	+	++	+++	+	-	-	-
	3-й	10-11	6-7	18	18	12	25	23	20	+	+	+	+	++	+++	-	-	-
	більше 3	11 і старші	7-9	20	20	16	24	22	16	+	+	+	+	+	++	+++	++	-
Групи спеціалізованої підготовки	1-й	12-13	8-9	24	15	20	24	25	18	+	+	+	+	+	++	++	+++	-
	2-й	13-14	9-10	26	15	22	22	28	16	-	+	+	+	+	+	+	++	+++
	більше 2	14-15	10-11	28	12	24	20	30	14	-	+	+	+	+	+	+	+	+++
Групи підготовки до вищих досягнень	весь термін	16 і старші	11-12	32	10	25	15	35	15	-	+	+	+	+	+	+	+	+++

Примітка: + – мало доцільно; ++ – доцільно; +++ – дуже доцільно

Таблиця 5

Організаційно-методична структура навчально-тренувального процесу хокеїстів на траві у ДЮСШ, СДЮСШОР

Вік, років	Рік навчання	Основні напрямки роботи			Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Липень	Серпень
		групи	мета	завдання												
6-7	1-й	Початкової підготовки	Розширення арсеналу рухових дій	Формування знань, умінь рухових дій	Первинний відбір; контрольні випробування	Навчальний процес.						Тестування	Канікули	Навчальний процес.		
7-8	Більше 1															
8-9	1-й	Попередньої підготовки	Оволодіння основами техніко-тактичної і фізичної підготовленості	Розширення рухових умінь	Навчальний процес. Змагання	1 етап відбору	Навчальний процес.						Тестування.	Канікули	Навчальний процес.	
9-10	2-й															
10-11	3-й					2 етап відбору	Навчальний процес. Змагання									
11 і старші	Більше 3															
12-13	1-й	Спеціалізованої підготовки	Закріплення т техніко-тактичної і підготовленості, розвиток фізичних якостей	Формування рухових навичок	Навчальний процес. Змагання	3 етап відбору	Навчальний процес.						Тестування	Канікули	Навчальний процес.	
13-14	2-й					Тестування. Змагання										
14-15	Більше 2															
16 і старші	Весь термін	Підготовки до вищих досягнень	Удосконалення рухової навички	Удосконалення рухових навичок	Навчальний процес. Змагання.		Відпустка	Навчальний процес.			Навчальний процес. Змагання.					

Дискусія. Проблема організації багаторічного тренування спортсменів командних ігрових видів спорту не лише є актуальною, але, в першу чергу, обумовлена сучасними тенденціями їх розвитку. Найбільш фундаментальне дослідження цієї проблеми було здійснено В. В. Ніколаєнко [1], який обґрунтував концепцію багаторічної підготовки юних футболістів. Монографічне дослідження щодо основ управління багаторічною підготовкою юних спортсменів командних ігрових видів спорту було проведено О. В. Федотовою [17]. Наше дослідження було проведено з метою розробки концепції організації тренувального процесу юних спортсменів у системі ДЮСШ та СДЮШОР з хокею на траві. Мета дослідження передбачала розробку організаційно-методичної структури навчально-тренувального процесу хокеїстів на траві в ДЮСШ та СДЮШОР протягом перших чотирьох етапів багаторічного тренування. Основними складовими концепції побудови тренувального процесу в системі дитячо-юнацьких спортивних шкіл з хокею на траві можуть бути:

- тенденції розвитку хокею на траві;
- закономірності становлення спортивної майстерності юних спортсменів;
- нормативно-правові основи діяльності дитячо-юнацьких спортивних шкіл;
- теоретико-методичні основи підготовки юних спортсменів;
- сучасні наукові погляди та експертні думки тренерів та спеціалістів з хокею на траві щодо організації змагальної діяльності в залежності від віку та етапів багаторічної підготовки юних спортсменів.

Отже, в нашому дослідженні здійснена спроба викласти основні аспекти організації навчально-тренувального процесу в ДЮСШ та СДЮШОР з хокею на траві. Наше дослідження базувалося на результатах наукових пошуків Л. В. Волкова [1], М. Я. Набатнікової [10], К. П. Сахновського [16], О. В. Федотової [17], В. В. Ніколаєнко [11], J. T. Rilly, G. Richardsona, G. Statton [19], Н. Wein [18] та інших науковців.

Однак, в межах наукової статті достатньо проблемно викласти всі аспекти організації навчально-тренувального процесу юних хокеїстів на траві в системі дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Більш детальний аналіз цієї проблеми буде викладений у подальших публікаціях.

Висновки.

1. Підготовка юних спортсменів в системі дитячо-юнацьких спортивних шкіл є ключовою ланкою у загальній системі підготовки спортивного резерву.

На сучасному етапі тренувальний процес у дитячо-юнацьких спортивних школах будується в межах чотирьох етапів багаторічної підготовки: початкової підготовки; попередньої базової підготовки; спеціалізованої базової підготовки; підготовки до вищих досягнень.

2. Організація навчально-тренувального процесу в дитячо-юнацьких спортивних школах з хокею на траві має бути обумовлена теоретико-методичними основами дитячого та юнацького спорту, сучасними

тенденціями розвитку командних ігрових видів спорту та нормативно-правовою базою.

3. На сучасному етапі в структурі дитячо-юнацьких спортивних шкіл з хокею на траві функціонують такі групи: початкової підготовки; базової підготовки; спеціалізованої підготовки; підготовки до вищої спортивної майстерності.

Мінімальний вік для зарахування у спортивну школу становить 6 років. Наповнюваність груп ДЮСШ коливається від 14 осіб (1-й рік етапу початкової підготовки) до 6 осіб (увесь строк етапу підготовки до вищих досягнень).

Тижневий режим навчально-тренувальної роботи на етапах підготовки планується в залежності від року навчання від 6 до 32 годин.

4. Доцільно в процесі підготовки юних хокеїстів на траві використовувати різні форми змагальної діяльності, зокрема змагання – 4×4; 5×5; 6×6; 7×7; 9×9; 11×11.

Перспектива подальших досліджень зазначеної проблеми буде обумовлена дослідженням структури і змісту тренувального процесу юних хокеїстів на траві на кожному з етапів багаторічної підготовки.

Список використаних літературних джерел:

1. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта. Киев: Олимпийская литература; 2002. 293 с.
2. Дулібський А. В., Ніколаєнко В. В., Яценко А. Г. Спортивний відбір у футболі. Київ: ФФУ; 2003. 136 с.
3. Игнатъева В. Я.Петрачѣва И. В. Многолетняя подготовка гандболистов в детско-юношеских спортивных школах. Методическое пособие. Москва: Советский спорт; 2004. 216 с.
4. Костюкевич В.М. «Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту): [Навчальний посібник]. Вінниця: Планер, 2014. С. 31-34.
5. Костюкевич В. М. Моделирование тренировочного процесса в хоккее на траве / В. М. Костюкевич. – Винница: Планер, 2011. – 736 с.
6. Костюкевич В.М. «Теорія і методика спортивної підготовки у запитаннях і відповідях»: Навчально-методичний посібник / В.М. Костюкевич. Вінниця: Планер, 2016. 159 с.

References translated and transliterated:

1. Volkov LV Theory and methods of children's and youth sports. Kiev: Olympic Literature; 2002. 293 p.
2. Dulibsky AV, Nikolaenko VV, Yatsenko AG Sports selection in football. Kyiv: FFU; 2003. 136 p.
3. Ignatieva V. Ya. Petracheva IV Long-term training of handball players in children's and youth sports schools. Methodical manual. Moscow: Soviet sport; 2004. 216 p.
4. Kostyukevich VM Theory and methods of sports training (for example team games). Textbook. Vinnytsia: Planer, 2014. 31-34 p.
5. Kostyukevich VM Modeling of training sessions in field hockey / Kostyukevich VM. – Vinnytsia: Planner, 2011. – 736 p.
6. Kostyukevich VM «Theory and methods of sports training in questions and answers»: textbook / Kostyukevich VM. Vinnytsia: Planner, 2016. 159 p.

7. Кузнецов А. А. Футбол. Настольная книга детского тренера. Москва: Профиздат; 2011. 407 с.
8. Лисенчук Г. А. Управление подготовкой футболистов. Киев: Олимпийская литература; 2003. 272 с.
9. Ложкін Г. В., Драчук А. І., Костюкевич В. М., Бринзак С. С. Психологічний клімат спортивної команди: навчально-методичний посібник для студентів інституту фізичного виховання і спорту. Вінниця ім. М. Коцюбинського; 2006 113 с.
10. Набатникова М. Я., редактор. Основы управления подготовкой юных спортсменов. Москва: Физкультура и спорт; 1982. 180 с.
11. Николаенко В. В. Рациональная система многолетней подготовки футболистов к достижению высшего спортивного мастерства: монография. Киев: Саммит-книга; 2014. 336 с.
12. Полишкис М. С., Выжгин В. А., редакторы. Футбол: учебник для институтов физической культуры. Москва: Физкультура, образование и наука; 1999. 254 с.
13. Приходько В. В. Формування сучасної системи підготовки спортсменів: монографія. Дніпро: Інновація; 2019. 384 с.
14. Приходько В. В., Ткачов С. І. До питання про вдосконалення організації підготовки спортсменів. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2019; 2 (70). 86-90.
15. Сахновський К. П. Подготовка спортивного резерва: монография. Киев: Здоровья; 1990. 152 с.
16. Федотова Е. В. Структура и динамика соревновательной деятельности и подготовленности спортсменов на этапах многолетней подготовки в командных игровых видах спорта: диссертация доктора педагогических наук. Москва: РГУФК; 2001. 486 с.
17. Федотова Е. В. Основы управления многолетней подготовкой юных спортсменов в командных игровых видах спорта: монография. Москва: Спорт Академия Пресс; 2003. 224 с.
7. Kuznetsov AA Football. Children's coach table book. Moscow: Profizdat; 2011. 407 p.
8. Lisenchuk GA Management of football players training. Kiev: Olympic Literature; 2003. 272 p.
9. Lozhkin GV Drachuk AI, Kostyukevich VM, Brynzak SS Psychological climate of the sports team: a textbook for students of the Institute of Physical Education and Sports. Vinnytsia named after M. Kotsyubynsky; 2006 113 p.
10. Nabatnikova M. Ya., Editor. Fundamentals of training management of young athletes. Moscow: Physical Culture and Sports; 1982. 180 p.
11. Nikolaenko VV Rational system of long-term preparation of football players for achievement of the highest sports skill: monograph. Kiev: Summit Book; 2014. 336 p.
12. Polishkis MS, Vyzhgin VA, editors. Football: a textbook for institutes of physical culture. Moscow: Physical Culture, Education and Science; 1999. 254 p.
13. Prykhodko VV Formation of a modern system of training athletes: a monograph. Dnipro: Innovation; 2019. 384 p.
14. Prikhodko VV, Tkachev SI On the question of improving the organization of training of athletes. Slobozhansky scientific and sports bulletin. 2019; 2 (70). 86-90.
15. Sakhnovsky KP Preparation of sports reserve: monograph. Kiev: Health; 1990. 152 p.
16. Fedotova EV Structure and dynamics of competitive activity and readiness of sportswomen at stages of long-term preparation in command game kinds of sports: the dissertation of the doctor of pedagogical sciences. Moscow: RGUFK; 2001. 486 p.
17. Fedotova EV Fundamentals of management of long-term training of young athletes in team games: a monograph. Moscow: Sport Academy Press; 2003. 224 p.
18. Wein H. Developing Youth Football Players. Leeds: Human Kinetics; 2007. 253 p.
19. Reilly T., Richardson G., Statton G. From Science to Performance. London: Routledge; 2004. 229 p.

18. Wein H. Developing Youth Football Players. Leeds: Human Kinetics; 2007. 253 p.

19. Reilly T., Richardson G., Statton G. From Science to Performance. London: Routledge; 2004. 229 p.

Відомості про автора:

Коннов Станіслав Ростиславович: orcid.org/0000-0002-2166-1735, konnovstas12345@gmail.com; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, вул. Острозького 32, Вінниця, 21000, Україна.